

**Oświadczenie złożone przez senatorów
Pawła Arndta, Halinę Biedę, Marka Borowskiego,
Bogdana Borusewicza, Barbarę Borys-Damięcką,
Jacka Burego, Marcina Bosackiego, Alicję Chybicką,
Roberta Dowhana, Artura Dunina, Stanisława Gawłowskiego,
Beniamina Godylę, Agnieszkę Gorgoń-Komor, Tomasza Grodzkiego,
Janusza Gromka, Jolantę Hibner, Danutę Jazłowiecką,
Kazimierza Kleinę, Bogdana Klicha, Agnieszkę Kołacz-Leszczyńską,
Władysława Komarnickiego, Wojciecha Koniecznego,
Krzysztofa Kwiatkowskiego, Stanisława Lamczyka,
Beatę Małecką-Liberę, Ewę Matecką, Janusza Pęcherza,
Aleksandra Pocięja, Jadwigę Rotnicką, Sławomira Rybickiego,
Joannę Sekułę, Adama Szejfelda, Ryszarda Świlskiego,
Jerzego Wcisłę, Barbarę Zdrojewską,
Bogdana Zdrojewskiego i Wojciecha Ziemiała
na 16. posiedzeniu Senatu
w dniu 14 października 2020 r.**

Oświadczenie skierowane do prezes Trybunału Konstytucyjnego Julii Przyłębskiej

Niżej podpisani senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej uważają, że wniosek grupy posłów o zbadanie zgodności z konstytucją przepisów dotyczących pełnienia przez rzecznika praw obywatelskich obowiązków do czasu objęcia stanowiska przez nowego rzecznika jest bezpodstawny.

Co więcej, nadużyciem prawa jest wystąpienie do Trybunału Konstytucyjnego z wnioskiem o zbadanie zgodności przepisów ustawy z konstytucją w sytuacji, w której to Sejm nie dopełnił obowiązku wskazania kandydatów na stanowisko rzecznika praw obywatelskich w terminie, który umożliwiłby zakończenie kadencji przed upływem 5 lat. Z art. 209 ust. 1 konstytucji wynika bowiem ciążyący na Sejmie obowiązek dokonania wyboru rzecznika praw obywatelskich w sposób, który zapewnia ciągłość sprawowania urzędu bez konieczności przedłużania kadencji. Obowiązek ten nie został dopełniony, a wniosek do Trybunału Konstytucyjnego świadczy o instrumentalnym traktowaniu Trybunału Konstytucyjnego dla bieżących celów politycznych. Tym celem politycznym jest odebranie kompetencji Senatowi, który zgodnie z konstytucją musi wyrazić zgodę na kandydata przedstawionego przez Sejm. Na takie degradowanie roli Senatu nie możemy się zgodzić.

Niewątpliwie jedną z podstawowych zasad konstytucyjnych Rzeczypospolitej Polskiej jest zasada zachowania ciągłości władzy państwowej i stabilnego funkcjonowania jej organów. Odnosi się to szczególnie do urzędu rzecznika praw obywatelskich jako organu, który stoi na straży wolności i praw człowieka i obywatela, w tym realizacji zasady ich równego traktowania. Zasada zachowania ciągłości funkcjonowania rzecznika praw obywatelskich i nieprzerwanej realizacji jego funkcji nakazuje przyjąć, że dotychczasowy rzecznik pełni swoje obowiązki do czasu objęcia stanowiska przez nowego rzecznika. Potwierdzenie wyrażonej oceny znajdujemy w przepisach konstytucji odnoszących się do ciągłości funkcjonowania innych organów: prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej – art. 127 konstytucji; Sejmu i Senatu – art. 98 konstytucji; Rady Ministrów – art. 162 ust. 3 konstytucji. Podobne rozwiązania przyjmują także ustawy regulujące ustroj i funkcjonowanie innych państwowych organów kontroli i ochrony prawa, w tym Najwyższej Izby Kontroli, Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji czy Narodowego Banku Polskiego. W przywołanych przepisach przewija się więc troska ustawodawcy o zachowanie ciągłości funkcjonowania i realizacji kompetencji przez konstytucyjne organy państwa, podobnie jak ma to miejsce w przypadku art. 3 ust. 6 ustawy o RPO. Tak więc reguła przyjęta w przepisie podanym przez grupę posłów nie tylko nie jest sprzeczna z konstytucją, ale przeciwnie – stanowi wypełnienie konstytucyjnych zasad i wartości.

W związku z tym uważamy, że wniosek grupy posłów powinien zostać oceniony jako bezzasadny, a wszczęte za jego sprawą postępowanie przed Trybunałem Konstytucyjnym powinno zostać umorzone. Jednocześnie obawiamy się, że złożenie tego wniosku wpisuje się w niezgodną ze standardami państwa prawa praktykę, w której rola Trybunału Konstytucyjnego zostanie sprowadzona do zapewnienia legitymacji i usprawiedliwienia działań większości parlamentarnej, w tym także tych, które są fundamentalnie niezgodne z wartościami i standardami konstytucyjnymi.

Paweł Arndt
Halina Bieda
Marek Borowski
Bogdan Borusewicz
Barbara Borys-Damięcka
Jacek Bury
Marcin Bosacki
Alicja Chybicka
Robert Dowhan
Artur Dunin
Stanisław Gawłowski
Beniamin Godyla
Agnieszka Gorgoń-Komor
Tomasz Grodzki
Janusz Gromek
Jolanta Hibner
Danuta Jazłowiecka
Kazimierz Kleina
Bogdan Klich
Agnieszka Kołacz-Leszczyńska
Władysław Komarnicki
Wojciech Konieczny
Krzysztof Kwiatkowski
Stanisław Lamczyk
Beata Małecka-Libera
Ewa Matecka
Janusz Pęcherz
Aleksander Pociąg
Jadwiga Rotnicka
Sławomir Rybicki
Joanna Sekuła
Adam Szejnfeld
Ryszard Świlski
Jerzy Wcisła
Barbara Zdrojewska
Bogdan Zdrojewski
Wojciech Ziemiak